

Основою управлінського обліку загалом та доходів зокрема є система довідників-кодіфікаторів управлінського обліку: довідник центрів фінансової відповідальності; довідник виконуваних процесів; довідник товарів; довідник ресурсів; довідник контрагентів тощо. Перелік довідників і склад елементів кожного з них визначається прийнятою політикою і завданнями управління, а також специфікою діяльності підприємства.

Таким чином, за допомогою довідників-кодіфікаторів можна враховувати реалізацію, придбання або використання будь-якого ресурсу по кожній господарській операції. Подальше групування за кодами довідників-кодіфікаторів дозволяє формувати звітні дані про доходи підприємства торгівлі в заданих розрізах для керівників будь-яких рівнів управління [1].

В основі ефективного управління підприємством лежить вирішення питання щодо організації бухгалтерського обліку доходів. У цьому дослідженні ми розглянули різні види доходів, кожен з яких потребує окремого підходу для визначення та обліку. Можемо зробити висновок, що дієва система управлінського обліку має враховувати інновації менеджменту торгівлі, а також задовольняти запити менеджерів підприємства. Тому основною пропозицією, виходячи з цього дослідження, є активізація застосування підприємствами довідників-кодіфікаторів управлінського обліку. Це, у свою чергу, буде забезпечувати формування інформації необхідної для прийняття оперативних, тактичних та стратегічних управлінських рішень.

**Список використаних джерел:** 1. Фоміна О. В. Управлінський облік доходів підприємства торгівлі: процесний підхід. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки.* 2016. № 3. С. 32-38. 2. Ловінська Л. Г., Жилкіна Л. В., Голенко О. М. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2002. 370 с.

УДК 657.1

**Д. О. Норець**, студентка

Науковий керівник: **О. О. Сидоренко**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту  
Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

## ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИНИ, ЇХ БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

**Ключові слова:** *інтернет-магазин, облік, інтернет-торгівля.*

У наш час дедалі більшої популярності набуває інтернет-торгівля, а саме інтернет-магазини. Взагалі інтернет-магазин – засіб для представлення або реалізації товару, роботи чи послуги шляхом вчинення електронного правочину [5].

Інтернет-магазини мають певні переваги як для продавців, так і покупців. Зокрема, відсутність потреби в орендній площі, сайт магазину є відкритим у будь-який час [1], тому клієнт може дивитися всі товари, які йому необхідні, у будь-який зручний для нього час, також до основних переваг відносять величезну аудиторію потенційних клієнтів [1].

Закон України «Про електронну комерцію» є основним законом, за яким здійснюється діяльність інтернет-магазинів.

Інтернет-магазин має бути офіційно зареєстрований. Форми реєстрації інтернет-магазину:

- 1) фізична особа-підприємець;
- 2) товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ) [8].

Інтернет-магазини, як і будь-який об'єкт підприємницької діяльності в Україні, повинні вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування та (або) податкових зобов'язань [6]. Кожна господарська операція повинна бути підтверджена відповідним господарським документом.

Бухгалтерський та податковий облік інтернет-магазинів включає в себе облік витрат на створення та функціонування інтернет-магазину та облік розрахунків із покупцями [7].

До витрат на створення та функціонування інтернет-магазину належать витрати на Веб-сайт – сукупність логічно зв'язаної гіпертекстової інформації, оформленої у вигляді окремих сторінок і доступної в мережі Інтернет [1]. В обліку вебсайт визначається як нематеріальний актив. Витрати, пов'язані з придбанням вебсайта зображуються на субрахунку 154 «Прид-

баня (створення) нематеріальних активів», коли сайт вводиться в експлуатацію, пов'язані з ним витрати списуються на субрахунок 125 «Авторське право та суміжні з ним права» [7]. Що ж до амортизації вебсайта, то строк корисного використання вебсайта становить не більше ніж 20 років. Метод амортизації підприємство обирає самостійно, здебільшого використовується прямолінійний метод. Нарахована амортизація списується на рахунок 93, тим самим зменшуючи фінансовий результат – рахунок 79 [3].

Вебсайт повинен містити всю інформацію, яка необхідна покупцю, а саме: які товари продаються цим інтернет-магазином, ціна товарів, способи оплати, доставка.

Крім витрат на вебсайт, до витрат на створення та функціонування інтернет-магазину належать: послуги хостингу, оренда чи придбання сервера, оренда дискового простору, отримання домену [7], які зараховуються на рахунок 93 [3].

Що ж до розрахунків із покупцями за продану продукції, то існує 3 типи розрахунків:

- оплата готівкою;
- безготівкові розрахунки;
- розрахунки електронними грошима [7].

Оплата готівкою може здійснюватися, коли товар доставляє кур'єр. Інтернет-магазин може мати свого кур'єра або використовувати сторонні кур'єрські послуги інших організацій.

Безготівкові розрахунки – коли покупець перераховує кошти на рахунок постачальника в банку.

Електронні гроші – гроші або фінансові зобов'язання, обмін і взаєморозрахунки з яких проводяться за допомогою інформаційних технологій [4]. Цей спосіб можна вважати найзручнішим, проте його недоліком є те, що популярністю користуються незаконні електронні гроші, а законні використовуються набагато рідше.

Таким чином, можна зробити висновок, що інтернет-торгівля, зокрема інтернет-магазини, є досить зручним способом купівлі-продажу товарів. Облік інтернет-магазинів схожий на облік інших суб'єктів господарської діяльності, однак існують певні особливості.

**Список використаних джерел:** 1. Бізнес в Інтернеті: види та приклади. URL: <https://lemarbet.com/ua/otkrytie-internet-magazina/biznes-v-internete-vidy-primery>. 2. Веб-сайт: визначення й застосування. URL: <http://www.webtec.com.ua/uk/articles/index/view/2011-05-05/web-site>. 3. Власна справа: інтернет-торгівля. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100006259-vlasna-sprava-internet-torgivlya>. 4. Електронні гроші. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D1%96\\_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D1%96_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96). 5. Інтернет-торгівля: правові аспекти. URL: [http://bz.ligazakon.ua/ua/magazine\\_article/BZ009513](http://bz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/BZ009513). 6. Облік в Інтернет-магазині. URL: [http://cons.parus.ua/\\_d.asp?r=08U9I0b14e0d27ee02cd57c88fafcf7e5cd0a](http://cons.parus.ua/_d.asp?r=08U9I0b14e0d27ee02cd57c88fafcf7e5cd0a). 7. Особливості бухгалтерського обліку і оподаткування в Інтернет-торгівлі. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/osoblivosti-buhgalterskogo-obliku-i-opodatkuvannya-v-internet-torgivli.html>. 8. Як вести бухгалтерію Інтернет-магазину? URL: <https://neoseo.com.ua/uk/buhgalteriya-internet-magazina>.

УДК 331.2:644.6(477.51)

Д. В. Роднєв, студент групи МОАп-181

П. В. Ілєнко, студент групи МОАп-181

Науковий керівник: Т. А. Гоголь, д-р екон. наук, професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

## ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЧЕРНІГІВВОДОКАНАЛ»

*Ключові слова:* комунальні підприємства, заробітна плата, надбавки, доплати.

В умовах сьогодення лише частина підприємств забезпечують своїх працівників стабільною та гідною заробітною платою, яка б відповідала фактично виконаній ними роботі та умовам, в яких вони працюють. Саме до таких підприємств належать підприємства комунальної форми власності, які мають певну специфіку діяльності, і як наслідок, специфіку ведення бухгалтерського обліку загалом та обліку заробітної плати зокрема. Таким чином, ви-